

Изх. № 11/24.02.2026 година

ДО

ВАСИЛ ТЕРЗИЕВ

КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Относно: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столичната община

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТЕРЗИЕВ,

Във връзка с провежданото обществено обсъждане на предложените изменения в Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и подготвителните групи в общинските училища на територията на Столичната община, изразяваме следното становище:

I. ОТНОСНО ОТПАДАНЕТО НА ТОЧКАТА ОТ СДЯ/ЧДЯ

Предложението за отпадане на точката от СДЯ/ЧДЯ считано от учебната 2026/2027 година е необосновано и несправедливо спрямо децата от набор 2024.

Родителите на деца, родени през 2024 г., са взели решение за записване в СДЯ/ЧДЯ именно с разчет на точката, която ще им бъде начислена при кандидатстване за детска градина. Те са направили финансови разходи и житейски избори въз основа на действащите правила. Промяната на правилата с обратно действие е несправедлива и нарушава принципа на правна сигурност.

Явява се дискриминация между деца от различни набори, които са приети и посещават в момента ясла. Децата от набор 2023 ще се ползват от точката, но децата от набор 2024, които са приети и посещават ясла, няма да могат. Тази разлика е произволна и няма обективна обосновка. Ако целта е да се промени системата, това трябва да се случи постепенно и с ясна аргументация защо точката вече не е актуална.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Отпадането на точката от СДЯ/ЧДЯ да влезе в сила не по-рано от учебната 2027/2028 година, за да се даде възможност на родителите на деца от набор 2024 да се възползват от точката, както са планирали. Алтернативно, да се запази точката за всички деца, които са посещавали СДЯ/ЧДЯ преди влизането в сила на новата редакция на наредбата. Важно е преходът да бъде справедлив и прозрачен.

II. ОТНОСНО СОЦИАЛЕН КРИТЕРИЙ – ДЕТЕ С РОДИТЕЛ ПОД ЗАПРЕЩЕНИЕ ИЛИ ИЗЧЕЗНАЛ

Предложеният нов социален критерий: „Дете, чийто родител е поставен под пълно или ограничено запрещение или е изчезнал и няма сведения за него – 4 т.“ е не само необоснован, но и вреден за самите деца, за които е предназначен.

Действащата наредба вече предвижда механизъм за незабавно настаняване на деца в риск чрез работната група. Именно работната група е компетентният орган за разглеждане на случаи, при които родител е поставен под запрещение или е изчезнал, тъй като тези ситуации изискват индивидуална преценка на конкретните обстоятелства и незабавна реакция при нужда. Настаняването по спешност чрез работната група е значително по-ефективен инструмент за защита на тези деца, отколкото присвояването на допълнителни точки в генералното класиране.

Включването на тези случаи като критерий в точковата система би имало обратен ефект: вместо да улесни приема, той би го затруднил. Децата, получили точки по този критерий, биха могли да кандидатстват единствено в генералното класиране или при наличие на свободни места. Това означава, че при реална нужда от незабавно настаняване, тези деца биха изчаквали редовната процедура по класиране, вместо да бъдат настанени своевременно по извънредния ред на работната група.

Освен това, критерият за „изчезнал родител“ е правно неясен и практически неизпълним. Липсва обективен и проверим правен механизъм за установяване на „изчезване“, което създава сериозен риск от злоупотреби и неравнопоставено третиране на кандидатите.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Критерият да не бъде приет. Случаите, при които родител е поставен под запрещение или е изчезнал, да продължат да се разглеждат от работната група, която разполага с инструментите за незабавна и индивидуална реакция. Това е единственият механизъм, който реално гарантира своевременна защита на интереса на детето.

III. ОТНОСНО ПРИЕМА НА ДЕЦА С РОДИТЕЛ В ЗАТВОРА И СЪЗДАВАНЕТО НА ПРЕФЕРЕНЦИЯ ЗА НЕЗАБАВНО НАСТАНЯВАНЕ

Предложението в чл. 21а за незабавно настаняване на деца, чийто родител е задържан под стража или изтърпява наказание „Лишаване от свобода“, е излишно, тъй като дублира съществуващ и вече работещ механизъм, като същевременно рискува да влоши положението на тези деца.

Работната група вече разполага с правомощия за незабавно настаняване на деца при извънредни обстоятелства, включително когато родител е задържан. Именно тази процедура е правилният ред за разглеждане на подобни случаи – тя позволява индивидуална преценка на конкретната ситуация и бърза реакция, когато обстоятелствата го налагат.

Ако вместо това тези деца получат допълнителни точки и бъдат насочени към стандартното класиране, те губят достъпа до бързата процедура на работната група. Така при действителна спешност те ще бъдат принудени да изчакват редовното класиране или да кандидатстват само при наличие на свободни места – резултат, който е в пряко противоречие с целта на предложението.

Освен това, задържането на единия родител не означава автоматично, че детето е без грижа или в непосредствен риск. Другият родител, настойник или близък роднина може да осигурява

адекватна грижа, и индивидуалната преценка на работната група е именно инструментът, създаден за такива ситуации.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Предложението за нов чл. 21а да не бъде прието. Децата с родител, задържан под стража или изтърпяващ наказание лишаване от свобода, да продължат да бъдат разглеждани от работната група по досегашния ред, който осигурява незабавна реакция при реална нужда и индивидуална преценка на всеки случай. Това е справедливото, ефективно и правно издържано решение.

IV. ОТНОСНО ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА РАЗХОДИ ЗА ДЕЦА НА СЛУЖИТЕЛИ В ОБЩИНСКИ ЯСЛИ И ГРАДИНИ

Предложението за създаване на общинска програма за компенсиране на разходи за неприети деца на служители в общински ясли и градини е неефективно и неравнопоставено по следните причини:

Дискриминира други работещи родители. Защо децата на служителите в общинските ясли и градини трябва да получават компенсации от общинския бюджет, докато децата на учителите, на медицинските работници, на служителите в общинската администрация или на всички останали работещи родители не получават такива? Това е неоправдано привилегироване на една професионална група за сметка на всички останали данъкоплатци.

Неефективно разходване на общински средства. Вместо да се харчат публични средства за компенсации, по-рационално е да се осигури директен прием за тези деца през работната група. По този начин:

- Не се създава административна тежест за изплащане на компенсации;
- Средствата остават в общинските заведения, вместо да се разпределят към частни ясли и детски градини.

Риск от колапс на общинското предучилищно образование. Ако децата на служителите в общинските ясли и градини не бъдат приемани приоритетно (над капацитета), младите специалисти ще напускат професията и ще отиват да работят в частни заведения, където Столична община се стреми да има осигурени условия за прием на техните деца. Това ще постави столичното предучилищно образование в сериозна кадрова криза.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Да се запази приемането на деца на служители в общински ясли и градини през работната група, като тези деца се приемат над капацитета на групата. Това е единственият справедлив и ефективен начин да се мотивират младите хора да останат в професията, без да се ощетяват останалите деца и без неоправдано разходване на общински средства за компенсации. Приемането над капацитета гарантира, че тези деца не отнемат места от другите кандидати, и в същото време осигурява стабилност на кадрите в общинските заведения.

V. ОТНОСНО ЗАЯВЛЕНИЕТО ЗА ЗАПИСВАНЕ И ОТПИСВАНЕ

В предложените изменения липсва ясна разпоредба относно това от чие име се подава заявлението за записване и отписване на детето.

Необходимо е съгласие на двамата родители/настойници. Записването и отписването на дете от детска ясла или градина са важни решения, които засягат правата и задълженията и на двамата родители/настойници. Недопустимо е единият родител едностранно да вземе такова решение без знанието и съгласието на другия.

По този начин се предотвратяват конфликти и злоупотреби. В практиката са известни случаи, при които един от родителите отписва детето без знанието на другия, което води до правни спорове и накърнява интереса на детето. Ясната разпоредба, че заявлението се подава от името на двамата родители/настойници, ще предотврати такива ситуации.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: В Наредбата да бъде добавена разпоредба, която изрично указва, че заявлението за записване и заявлението за отписване на дете от общинска ясла, детска градина или подготвителна група в училище се подава от името на двамата родители/настойници на детето, освен в случаите, когато единият родител е лишен от родителски права, е починал или по друга причина не може да упражнява родителските си права.

VI. ОТНОСНО ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 КЪМ ЧЛ.15, АЛ.3, Т.1

Типовата бланка на споразумението съдържа множество празни полета, пропуски, неясни формулировки и липсващи клаузи, които могат да доведат до спорни ситуации, конфликти между страните и правна несигурност.

- Споразумението се подписва само от един родител, но засяга правата и задълженията на двамата родители.
- Липсва механизъм за проверка дали единият родител има право да действа самостоятелно без съгласието на другия (например при лишаване от родителски права, запрещение и др.)
- Конкретните часове за приемане и взимане на децата да бъдат попълнени в споразумението или посочени в отделен документ (Правилник за дейността на детската градина), който е приложение към споразумението.
- В чл. 4 да се конкретизира, че в периодите на неучебно време, както и при обективни обстоятелства детската градина работи в режим на сборни, разновъзрастови групи.
- Текстът в чл.5, ал.2 допуска събиране на средства за допълнителни дейности, но не
- посочено какво се случва при неплащане на такси за допълнителни дейности — може ли детето да бъде изключено от дейностите или да бъде отписано?
- В чл.12, т. 3 да се дефинира ясно какво представлява здравословен проблем /например: повишена температура, признаци на заразна болест и т.н./ и да се посочи процедура за връщане на детето.
- В чл. 12, т. 5 да се допълни пълнолетни лица.
- Декларацията на директора относно междуличностните спорове да бъде преформулирана, или да отпадне като неясна и потенциално опасна. Не е ясно какво представляват междуличностните спорове. Учителите и директорът трябва да действа в най-добър интерес на детето, дори при спорове между родителите.
- Споразумението позволява на родителя да посочи, че не е съгласен с отделни клаузи, но не посочва какво се случва в този случай. Не е ясно дали детето може да бъде записано, ако родителят не е съгласен с част от клаузите.
- Да се уточни, че споразумението се сключва само при пълно съгласие на страните или да се посочи процедура за преговори при несъгласие.

- В споразумението липсва клауза за прекратяване на споразумението и отписване на детето.
- Не са описани последиците при неизпълнение на задълженията от страна на родителя /например при системно закъснение при взимане на детето/.
- Няма процедура за промяна на условията на споразумението.
- Няма процедура за действие при извънредни ситуации /пожар, земетресение, спешни медицински случаи/.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предложените от нас корекции са насочени към създаване на прозрачна, рационална и справедлива система за прием, която служи на интереса на всички деца и семейства в Столична община.

С уважение,

ИВАЙЛО УШАГЕЛОВ

Областен председател на СРСНПБ

24.2.2026 г.

X

Ивайло Ушагелов

Signed by: Ivaylo

Ushagelov